

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/37/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419201757
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4419201757.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka I. I. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. Y., I. C. XX, zast. JUDr. Ivetou Lenčesovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Farská 28, otec C. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. Y., I. C. XX, zastúpený Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s. r. o., so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, IČO: 36 813 401, o návrhu otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému na čas do rozvodu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 14. mája 2019 č. k. 12P/12/2019-64 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **m e n í** takto:

Súd upravuje styk otca s maloletým C. I., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec je oprávnený sa s dieťaťom stýkať každý páry týždeň v stredu v čase od 9.00 hod. do 19.00 hod., každý páry týždeň v piatok v čase od 16.00 hod. do 20.00 hod., každý nepáry týždeň v utorok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a v sobotu od 9.00 hod. do 20.00 hod.

Matka je povinná maloleté dieťa na styk pripraviť a otcovi ho odovzdať v stanovenú hodinu pred svojim bydliskom a otec je povinný maloleté dieťa v stanovenú hodinu po skončení styku matke odovzdať pred jej bydliskom.

Neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletým C. I., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec je oprávnený sa s dieťaťom stýkať každý páry týždeň v stredu v čase od 09.00 hod. do 19.00 hod, každý páry týždeň v piatok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod, každý nepáry týždeň v utorok a vo štvrtok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepáry týždeň v sobotu v čase od 09.00 hod. do nedele do 19.00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk pripraviť a otcovi ho odovzdať v stanovenú hodinu pred svojim bydliskom a otec je povinný maloleté dieťa v stanovenú hodinu po skončení styku matke odovzdať pred jej bydliskom. Neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 2 ods. 1 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 331 ods. 1 CSP a uviedol, že bolo zistené, že na tunajšom súde prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého pod sp. zn. 18P/25/2019, v ktorej veci je určený prvý termín pojednávania na deň 21. 05. 2019. Na základe požiadavky súdu bolo zo strany Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky vykonané šetrenie pomerov u oboch rodičov, pričom z podrobnej správy doručenej súdu dňa 29. 04. 2019 a dňa 10. 05. 2019 vyplýva, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletého, pričom obaja rodičia sú schopní maloletému dieťaťu zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť,

poznajú jeho potreby a sú schopní na ne adekvátne reagovať. V rámci šetrenia pomerov boli vykonané pohovory s rodičmi a to 25. 04. 2019, ako aj 06. 05. 2019, počas ktorého sa rodičia dohodli na termínoch stretnutia otca s maloletým na čas do pojednávania vo veci rozvodu manželstva, ich vzájomná komunikácia bola naďalej napätá a neboli schopní bez zasiahnutia viesť konštruktívny rozhovor. Z uvedených pohovorov ďalej vyplýva, že matka s maloletým opustila spoločnú domácnosť v januári 2019 a od tej doby sa vyskytujú problémy v stretávaní sa otca s maloletým. Otec verbalizuje, že jeho frekvencia je nedostatočná a matka vidí problémy najmä v správaní sa otca a aj v tom, že otec dieťaťu počas styku nedáva riadne jedlo. Z rozpisu stretnutí otca s maloletým od januára 2019 vyplýva, že v uvedené dni od 26. 01. 2019 do 22. 04. 2019 sa s maloletým otec 22-krát stretol, tieto stretnutia prebiehali popoludní približne 4 hodiny v časoch medzi 16.30 hod. a 20.30 hod., pričom maloletý v dňoch 14. 02. 2019 do 20. 02. 2019 bol v nemocnici, kde ho otec navštívil. Zo šetrenia pomerov u matky maloletého vyplýva, že matka s dieťaťom a starými rodičmi maloletého obývajú trojizbový rodinný dom v osobnom vlastníctve starých rodičov. Matka s dieťaťom majú samostatnú izbu. Domácnosť je zariadená moderným nábytkom, hygiena prostredia bola počas šetrenia na veľmi dobrej úrovni. Matka je na predĺženej neplatennej rodičovskej dovolenke z dôvodu zlého zdravotného stavu dieťaťa, poberá prídavok na jedno dieťa 24,34 eura, otec na výživu dieťaťa prispieva sumou 150 eur. Matka rodičom na bývanie neprispieva. Čo sa týka denného režimu dieťaťa, matka uviedla, že maloletý sa stravuje riadne, nemá žiadnu špeciálnu diétu, ráno vstáva okolo 08.00 hod., popoludní spí v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. až 16.00 hod. a na nočný spánok ho matka ukladá okolo 22.00 hod. s tým, že maloletý sa v noci zvykne často budiť. Zo šetrenia pomerov u otca maloletého vyplýva, že otec obýva trojizbový rodinný dom, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. V dome žije sám, maloletý má v domácnosti zariadenú detskú izbu. Ďalšia izba slúži ako spálňa otca. Domácnosť je zariadená moderným nábytkom, hygiena prostredia bola počas šetrenia na veľmi dobrej úrovni. Otec je zamestnaný vo vlastnej firme, jeho príjem sa pohybuje vo výške 1.000eur mesačne. Počas šetrenia otec vedel opísať denný režim maloletého tak, ako ho opísala matka, uviedol, že sa maloletému podávajú lieky, od pediatra má zistené dávkovanie a lieky má v domácnosti zabezpečené. Pri šetrení uviedol, že trvá v plnom rozsahu na podanom neodkladnom opatrení, chce s maloletým tráviť aj celý deň, pričom nevidí dôvod, pre ktorý by mu to nemalo byť umožnené, keďže to podporil aj detský psychológ. Nariadiť neodkladné opatrenie podľa Civilného mimosporového a Civilného sporového poriadku, je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa potvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ktorá je potrebná a v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí mať právny záujem na jeho nariadení, t. j. musí osvedčiť potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov z dôvodu, aby sa neskúmali iné záujmy na vydanie takéhoto rozhodnutia súdu. Inštitút neodkladných opatrení nahradil doterajšie predbežné opatrenia aj v nesporových konaniach a jeho zavedením sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej bolo cieľom predbežných opatrení dočasne upraviť pomery účastníkov konania a následne rozhodnúť vo veci samej. Nová právna úprava upustila od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Otázky úpravy doterajších predbežných opatrení vo veciach maloletých (príp. v iných mimosporových konaniach) sa presunuli do Civilného mimosporového poriadku, ktorý v tretej časti s názvom „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ upravuje v ustanoveniach § 360 až § 369 neodkladné opatrenia a opatrenia na zabezpečenie dôkazu. Vzhľadom k tomu, že CMP v jeho tretej časti obsahuje len úpravu niektorých ustanovení o neodkladných a iných opatreniach súdu, keď v zmysle ustanovení § 365 až § 368 CMP je možné nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého, výživného, osobnej starostlivosti maloletého a vo veci povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, preto na neodkladné opatrenie o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom je treba aplikovať aj právnu úpravu o neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach uvedených v CSP v § 324 a nasl. Pokiaľ je daný predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami (§ 336 ods. 1 CSP), po jeho vydaní nemusí nasledovať konanie vo veci samej. V predmetnej veci o taký druh navrhovaného neodkladného opatrenia bezpochyby nešlo. Súd nariadeným neodkladným opatrením podľa § 324 a nasl. CSP upravil vzťahy medzi účastníkmi konania len dočasne a len v nevyhnutnom rozsahu s tým, že jeho úlohou bude zabezpečiť, aby mal otec možnosť do rozhodnutia vo veci samej pravidelne tráviť s maloletým, venovať sa mu, vplývať na ich osobnostný rozvoj a prehlbovať ich vzájomný vzťah. Z návrhu otca a predložených správ o šetrení pomerov u rodičov nepochybne vyplýva, že rodičia maloletého, ktorým manželstvo zatiaľ právne trvá, od januára 2019 nežijú v spoločnej domácnosti a spoločne dieťa nevychovávali. Od uvedeného času vznikajú medzi nimi značné rozpory ohľadom stretávania sa otca s dieťaťom, ktoré napriek snahe kolízneho opatrovníka sa

nepodarilo odstrániť a docieľiť bezkonfliktnú dohodu o úprave styku otca s maloletým na čas do rozvodu pri rešpektovaní práv dieťaťa na rovnocennú starostlivosť zo strany oboch rodičov. Zo šetrenia pomerov ďalej vyplýva, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletého, pričom obaja rodičia sú schopní dieťaťu zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť, poznajú jeho potreby a sú schopní na ne adekvátne reagovať. Preto v záujme zachovania vzájomných citových väzieb medzi otcom a dieťaťom, s prihliadnutím na skutočnosť, že od jeho narodenia až do januára 2019, t.j. tri roky sa rovnocenne s matkou podieľal na jeho výchove v rodinnom dome, kde žili spolu a na ktorú domácnosť je maloletý určite navyknutý, pričom otec má v tejto domácnosti aj v súčasnosti vytvorené všetky podmienky na jeho starostlivosť, boli splnené zákonné podmienky na okamžitý zásah súdu na dočasnú úpravu pomerov neodkladným opatrením, ktorým súd v nevyhnutnom rozsahu upravil styk otca s dieťaťom tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia. Nakoľko otec vo veci samej navrhuje maloletého zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti, pokiaľ by nedošlo k dohode rodičov, je zrejmé, že bude nevyhnutné vykonať podrobné dokazovanie a až na základe zistených konkrétnych skutočností, bude možné ustáliť dôvodnosť návrhu na navrhované zverenie. V súčasnosti sa nedá presne určiť lehota, v ktorej bude vo veci vynesený rozsudok, preto z dôvodov vyššie uvedených až do uvedeného času aspoň v rozsahu uvedenom v tomto neodkladnom opatrení bude sa môcť otec podieľať na výchove a starostlivosti o maloletého.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote matka odvolanie, odôvodniac ho tým, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Matka v zásade súhlasí s úpravou styku otca s maloletým dieťaťom, avšak nie je možné akceptovať rozsah styku určený vo výroku napadnutého uznesenia. Súd prvej inštancie prevzal úpravu styku tak, ako to navrhol otec maloletého, vrátane prespávania, bez toho, aby hodnotil individuálne potreby a záujem maloletého dieťaťa. Súd neprihliadol na tú skutočnosť, že od januára 2019 maloletý trávil čas s otcom jednotlivo po dobu maximálne 4 hodín a to v poobedňajších hodinách dňa. Súd uviedol, že v zmysle platnej právnej úpravy môže upraviť pomery len v nevyhnutnom rozsahu, túto právnu úpravu však neaplikoval, nakoľko rozsah styku určený v neodkladnom opatrení nerešpektuje požiadavku nevyhnutného rozsahu. Matka trvá na realizácii styku s maloletým výhradne za jej prítomnosti s poukazom na zdravotný stav maloletého. Napriek tomu, že súd mal vedomosť o argumentácii matky o zdravotných dôvodoch, pre ktoré matka nepovažuje styk otca s maloletým vrátane prespávania za vhodný, sa súd prvej inštancie týmto nijako nevysporiadal a tieto ani nijako neskúmal. Rešpektujúc právo otca ako rodiča na styk s maloletým, toto nemôže byť vykladané nad záujem samotného maloletého na pokojné a priaznivé podmienky pre jeho psychický a fyzický vývoj. Samotný maloletý veľmi citlivo vníma odlúčenie od matky, s ktorou je veľmi výrazne citovo naviazaný, pričom ako náhle mu bola separácia od matky prezentovaná v rozsahu prespávania u otca počas víkendov, maloletý toto odmietol. Maloletý pri predstave trávenia noci bez matky začal byť rozrušený a prejavili sa u neho nežiaduce príznaky záchvatov. V dôsledku negatívneho psychického stavu maloletého bola matka nútená vyhľadať lekársku pomoc, kde bolo obvodným pediatrom odporúčané psychologické vyšetrenie, na ktorom matka s maloletým bola dňa 29. 05. 2019. Bez diagnostikovania príčin zhoršenia zdravotného stavu maloletého, vzhľadom na aktuálne pomery, matka považuje za nevyhnutné rešpektovať záujem maloletého nezotrvať v starostlivosti otca počas noci a žiada upraviť styk otca s maloletým výhradne počas dňa. Z uvedených dôvodov navrhla napadnuté uznesenie zmeniť a upraviť styk otca s maloletým C. tak, že otec je oprávnený sa s dieťaťom sýkať každý párnny týždeň v stredu v čase od 09.00 hod. do 19.00 hod., každý párnny týždeň v piatok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod., každý nepárnny týždeň v utorok a vo štvrtok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod, každý nepárnny týždeň v sobotu v čase od 09.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. od 18.00 hod.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že napadnuté uznesenie súdu považuje za správne a žiada ho potvrdiť. Už samotné správanie matky nasvedčuje tomu, že vydanie neodkladného opatrenia bolo správne. Matka neodkladné opatrenie nerešpektuje a to, že by dobrovoľne maloletého dávala otcovi ani neprichádza do úvahy. Pokiaľ matka uviedla, že od januára 2019 mával otec maloletého len niekoľko hodín týždenne, bolo to tak preto, že ona sama odmietala otcovi maloletého dať na dlhšie obdobie, hoci sa toho domáhal. Otec vie maloletému poskytnúť všestrannú starostlivosť aj s prihliadnutím na jeho zdravotný stav. Medzi rodičmi prebieha aj rozvodové konanie, kde sa matka vyjadrovala v tom zmysle, že maloletému prospieva rozvod a maloletý nemá o otca záujem. Takéto vyjadrenia nasvedčujú tomu, že matka maloletého nevedie k tomu, aby sa vzťah medzi ním a otcom naďalej prehlboval a rozvíjal a snaží sa otca vytesniť zo života maloletého. Takéto konanie je v rozpore so

záujmami maloletého, ktorý otca potrebuje rovnako ako matku. Vytváranie prekážok v stretávaní sa otca s maloletým bude v budúcnosti v zdravom psychickom vývoji maloletého len na prekážku. Matka pritom netvrdí, že by otec nevedel poskytnúť starostlivosť maloletému alebo, že by si nevedel v problémových situáciách poradiť a ani žiadne problémy, že by maloletý otca odmietol, nie sú. V záujme maloletého, ale aj jeho matky by teda bolo, aby si čím skôr zvykli na to, že otec tvorí súčasť života maloletého, má záujem participovať na jeho výchove a o tieto práva aj bude bojovať. Nie je sporné, že rodičia do nedávna spolu žili a spolu maloletého vychovávali. Ak teda maloletý odmieta prespávanie u otca, potom to môže byť len výsledok vplyvu matky na maloletého a zlyhania jej východného pôsobenia v tomto smere, keď maloletý na odmietnutia nemá žiaden dôvod. Má za to, že je potrebné upraviť neodkladným opatrením práva k maloletému a tiež je toho názoru, že rozsah stretávania sa maloletého s otcom tak, ako vyplýva z neodkladného opatrenia, zodpovedá rozumnému usporiadaniu aktuálnych vzťahov medzi maloletým a rodičmi aj s prihliadnutím na jeho vek a doterajší prístup otca k maloletému. Napadnuté uznesenie navrhol potvrdiť.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že s prihliadnutím na skutočnosť, že maloletý má pozitívne citové väzby k obojmu rodičom a zároveň sú obaja rodičia plne kompetentní v starostlivosti o svojho syna, má za to, že úprava styku v rozsahu určenom prvoinštančným súdom je v záujme maloletého, avšak s prihliadnutím na prejavy maloletého a jeho zdravotný stav je v záujme jeho ochrany pred stresujúcimi situáciami a náhlymi zmenami, aby bolo toto rozhodnutie zmenené a to tak, že súd upraví styk otca s maloletým každý páry týždeň v stredu v čase od 09.00 hod. do 19.00 hod. a v piatok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a v nepárny týždeň v utorok a vo štvrtok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a v nepárny týždeň v sobotu a v nedeľu v čase od 09.00 hod. do 19.00 hod., bez prítomnosti matky. Od 01. 10. 2019 súd určí styk otca s maloletým každý páry týždeň v stredu v čase od 09.00 hod. do 19.00 hod. a v piatok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. Počas nepárneho týždňa bude otec oprávnený stretávať sa s maloletým v utorok a vo štvrtok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a v sobotu od 09.00 hod. do nedeľu do 19.00 hod. Kolízny opatrovník je toho názoru, že takáto úprava styku maloletému zabezpečí dostatok času na adaptáciu na prespávanie u otca bez toho, aby bolo dieťa vystavované náhlym zmenám, ktoré by v ňom mohli vyvolať stres a zhoršenie zdravotného stavu. Rodičia budú mať dostatok priestoru, aby maloletého na túto zmenu riadne pripravili po všetkých stránkach, vrátane psychickej. Rodičom bola takáto úprava styku dňa 10.06.2019 počas pohovoru navrhnutá, obaja sa zhodli, že v súčasnosti nie je v záujme dieťaťa nútiť ho k prespávaniu u otca, avšak obaja sa budú snažiť maloletého pripraviť počas nasledujúceho obdobia na prespávanie v domácnosti otca a postupne prejdú k takej forme stretávania ako určil prvoinštančný súd. Z uvedených dôvodov navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a styk upraviť tak, ako navrhol.

5. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že matka vykonateľné neodkladné opatrenie ignoruje, odmieta odovzdať maloletého syna otcovi v čase, kedy má maloletý u otca prespať. Z vyjadrenia matky z rozvodového konania vyplýva, že matka nebude mať záujem a snahu podporiť stretávanie sa otca so synom v rozsahu vyplývajúcom z neodkladného opatrenia, keď vôbec nepripúšťa žiadnu dohodu s otcom a uvádza, že rozvod je najlepším riešením pre maloletého, s ktorým tvrdením sa nedá stotožniť. Otec má výhrady voči vyjadreniu kolízneho opatrovníka v tom smere, že tento podporil matku v nedodržiavaní neodkladného opatrenia, keď uviedol, že v záujme maloletého bude neprespávať u otca, vzhľadom na zdravotný stav maloletého a jeho prejavy. Maloletého zdravotný stav si vyžaduje pravidelné podávanie liekov, otec tieto lieky má a podáva ich tak, ako tomu bolo aj v čase manželského spolužitia. Okrem toho sa žiadne negativistické prejavy u maloletého nevyskytujú. Maloletý bez akýchkoľvek problémov znáša pobyt u otca, je to domácnosť, kde rodina žila, pre neho teda známe prostredie a je možné s určitou istotou povedať, že pokiaľ sa v súčasnosti bude obmedzovať stretávanie otca s maloletým, vie, že v budúcnosti sa už veľmi ťažko budú naprávať chyby, ktoré budú vyvolané narušením vzťahov medzi maloletým a otcom z dôvodu nedostatočného kontaktu maloletého s otcom z dôvodu nedostatočného kontaktu maloletého s otcom. Maloletý bol na otcovu každodennú prítomnosť zvyknutý, preto sa otec domnieva, že práve odlúčenie maloletého od otca a predlžovanie intervalov stretávania je tým aspektom, pre ktorý môže mať maloletý psychickú traumu spojenú s rozvodom a oddelením domácnosti rodičov. Stresové situácie vyvoláva matka, pretože ak by riadne a v klude maloletého odovzdala otcovi, žiaden stres by nebol vyvolaný. Vzhľadom k tomu, že u otca neboli zistené žiadne také okolnosti, pre ktoré by mal byť otec obmedzený v kontakte so synom a pre ktorý by jeho rozsah stretávania sa mal byť užší ako u matky, bolo povinnosťou úradu podporiť také stretávanie, aby táto proporcionalita bola zachovaná a poučiť matku, že neodkladné opatrenie je povinná rešpektovať. Vzhľadom na nerešpektovanie rozhodnutia súdu je otec nútený podať návrh na

výkon rozhodnutia, pretože pri dieťati vo veku maloletého C. môže prísť veľmi skoro k odcudzeniu, je preto dôležité, čo najrýchlejšie konať a zabezpečiť možnosť maloletému mať rovnaký kontakt s oboma rodičmi.

6. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že sa nestotožňuje s návrhom kolízneho opatrovníka, že od 01. 10. 2019 by mal byť rozsah styku opäť upravený, a to aj v rozsahu prespávania maloletého u otca. Takýto návrh je predčasný, keďže nie je možné v takomto časovom predstihu predpokladať ďalší vývoj psychického a fyzického nastavenia maloletého vo vzťahu k realizácii styku otca s maloletým. K vyjadreniu otca uviedla, že otec vo svojich vyjadreniach neustále zavádza. Od januára 2019 mal maloletého každý týždeň okrem jedného, keď odišiel s kamarátmi na rozlúčku so slobodou do Budapešti. V januári maloletý s otcom nechcel ani len komunikovať, pričom to pretrvávalo už dlhšiu dobu, aj keď spolu žili v jednej domácnosti, pretože maloletý vnímal nevhodné správanie sa otca, ako tento útočí na matku, ako sa k nej správa a neustále chodí uhundraný z práce domov. Veľmi zle to na neho psychicky vplývalo, preto otca odmietal a kričal, aby ho nechal na pokoji a že ho neľúbi. Matka sa snažila maloletému dohovárať a usmerňovať ho, aby sa k otcovi tak nesprával, ale maloletý ho vnímal vlastnými očami. Odkedy maloletý a matka nežijú s otcom v jednej domácnosti, sa ich vzťah o čosi zlepšil, pretože maloletý zabudol na jeho správanie a otec sa ho snaží získať hračkami, ktoré otec nedovoliť vziať. Matka od začiatku tvrdí, že otec nevie maloletého nakŕmiť, nevie mu jedlo pripraviť. Domov chodí večer veľmi hladný, pričom maloletý berie silné lieky, pri ktorých je strava nesmierne dôležitá. Otec maloletého nosí neustále prezlečeného v iných veciach ako ho matka odovzdala, vraj sa oblieva a pocikáva. Matka nechápe, ako je možné, že sa maloletý pocikáva u otca a čo sa tam s ním deje. Nejakú dobu sa po návrate od otca prebúdzal zo sna a rozplakal sa. Vzhľadom na to, že situácia sa nezlepšuje, žiadala, aby maloletý s otcom trávil čas tak ako je daný, v páry týždeň v stredu od 9.00 hod. do 19.00 hod. a v piatok od 16.00 do 19.00 hod. a nepárny týždeň v utorok od 16.00 hod. do 19.00 hod. a v sobotu od 9.00 do 19.00 hod. Kratší rozsah styku by maloletý lepšie prijal a neodmietal by ísť s otcom. Maloletý sa obával, že ho otec neprinesie, keďže sa neraz stalo, že ho maloletý požiadal, aby ho zobral k matke a otec to odmietol. Otec sa nesnaží situáciu riešiť, pristupuje k nej sebecky, v úmysle dokázať si, že všetko bude podľa jeho požiadaviek, pričom však záujem maloletého nechce vziať do úvahy.

7. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že matka nemá ani najmenšiu snahu vplývať na maloletého, ako aj na vzájomné vzťahy medzi nimi ako rodičmi tak, aby mal maloletý zabezpečené komfortné prostredie pre život, v rámci ktorého bude môcť bezkonfliktne tráviť čas s oboma rodičmi. Matka systematicky a vedome voči takto upraveným vzťahom bojuje. Práve s prihladením na tieto skutočnosti je nevyhnutné od útleho veku maloletého rozvíjať a podporovať čo najužší kontakt otca so synom a umožniť maloletému, aby mohol so svojim otcom tráviť rovnaký čas ako s matkou, aby mohol prijímať aj výchovné vplyvy otca a s otcom zdieľať všetky bežné radosti aj starosti života. Nebol zistený žiaden ani len najmenší dôvod pre to, aby bol tento vzťah a kontakt medzi otcom a synom akýmkoľvek spôsobom obmedzovaný. S určitosťou však možno povedať, že matka je v súčasnosti práve tou osobou, ktorá dokáže, pokiaľ nezmení svoj prístup, natoľko rozvrátiť vzťahy medzi otcom a synom, že ňou vymyslený problém, ktorý údajne spočíva v odmietaní otca maloletým, sa stane reálnym. Ak pre takýto rozvrat vzťahu získa podporu svojho okolia a inštitúcií, je zrejmé, že maloletému na dlhý čas odoprie jeho vzťah s otcom. Otec maloletému ani matke nikdy neublížil, snažil sa vyhýbať konfliktom s matkou, a ak aj prišlo k hádke, mala by matka túto situáciu vyhodnotiť sebakriticky a priznať, že sama bola v takejto hádke zaangažovaná. Pokiaľ ide o vzťah maloletého k otcovi, v prevažnej miere tento vzťah ovplyvňuje matka a sama aj bude zodpovedná za to, ak maloletý nebude mať s otcom pozitívny vzťah a odoprie maloletému právo na svojho otca. Je tomu tak z dôvodu, že maloletý väčšinu času trávi s matkou, pretože matka bránil otcovi v kontakte s maloletým, maloletý teda preberá jej nálady a názory na otca, pričom je preukázané, že tieto sú výlučne negativistické. Nie je pravdou, že by sa otec o maloletého nevedel postarať, nie je zrejmé, prečo sa matka zamýšľa nad tým, že dieťa prišlo od otca prezlečené, už nech dôvod je akýkoľvek a keby sa zrovna aj stalo, že sa pomočil. Pri dieťati vo veku maloletého C. ide o celkom bežnú záležitosť. Otec popiera, že by sa dieťaťu, keď ho má on v starostlivosti, takéto situácie stávali. Uviedol, že pokiaľ by bol maloletý zverený otcovi, tento vie zabezpečiť všetku starostlivosť o maloletého a popri tom dokáže zabezpečiť aj to, aby mal maloletý pravidelný kontakt aj so svojou matkou.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 ods. 1 CSP zmeniť.

9. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového konania (ďalej len CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Tretia hlava tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje novú právnu úpravu neodkladných opatrení, zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petítu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Otázky úpravy doterajších predbežných opatrení vo veciach maloletých (prípadne v iných mimosporových konaniach) sa presunuli do samostatného mimosporového kódexu - zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej bolo cieľom predbežných opatrení dočasne upraviť pomery účastníkov konania a následne rozhodnúť vo veci samej, resp. cieľom bolo eliminovať ohrozenie budúcej exekúcie. Doterajšia právna úprava obsahovala aj inštitút zabezpečenia dôkazu, ktorý mal takisto dočasný charakter. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

15. Osobitná úprava neodkladných a iných opatrení súdu je obsiahnutá v ustanoveniach § 360 až 369 CMP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania. Súd podľa Civilného mimosporového poriadku nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem. Zrušiť nariadené neodkladné opatrenie môže súd aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. V Civilnom mimosporovom poriadku je osobitne upravený procesný postup, týkajúci sa neodkladných opatrení vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého, o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých (na základe ktorého je možné povoliť vstup do obydľia, v ktorom sa maloletý nachádza, na účely výkonu právomocí orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately).

16. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje spravidla bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Charakter tohto procesného inštitútu vyžaduje vylúčenie potreby procesnej aktivity strán (účastníkov), ako aj ustanovenia o pojednávaní a procesnom dokazovaní. V odseku 3 ustanovenia § 329 CSP je zakotvená neexistencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci pri zmene pomerov.

17. V danej veci otec maloletého v konaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletému C. nar. XX. XX. XXXX na čas do rozvodu podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal upraviť svoje stretávanie sa so synom spôsobom, ako rozhodol súd prvej inštancie v napadnutom uznesení. Návrh odôvodňoval tým, že po tom, ako v januári 2019 prestali s manželkou žiť v spoločnej domácnosti, prvé mesiace mu matka dávala syna, ale len na veľmi krátky čas, pričom o stretávaní vzájomne

komunikovali. Po tom, ako sa domáhal častejších stretnutí, nastala situácia, že sa v súčasnosti musí doprosovať o každé stretnutie. Matka na jeho požiadavky nereaguje vôbec alebo reaguje neadekvátne a nerešpektuje skutočnosť, že ako otec má rovnaké právo stretávať sa so synom a vychovávať ho rovnako ako ona. Poukázal na to, že uvedený prístup je zo strany matky sebecký a veľmi negatívny vo vzťahu k maloletému a udržiavaniu jeho väzieb s otcom. Pretrvávanie takéhoto stavu po dlhšiu dobu by mohlo byť veľmi deštruktívne.

18. V súčasnej dobe medzi rodičmi maloletého Petra prebieha aj rozvodové konanie, pričom v tejto veci sa pojednávanie uskutočnilo 02. 08. 2019, v ktorom matka navrhovala, aby sa otec stretával s maloletým každý páry týždeň v stredu od 9.00 hod. do 19.00 hod., každý páry týždeň v piatok od 17.00 hod. do 20.00 hod., každý nepáry týždeň v utorok od 17.00 hod. do 20.00 hod. a v sobotu od 9.00 hod. do 19.00 hod. Otec s takto navrhovaným stretávaním v zásade nemal problém, avšak navrhol, aby mohol maloletý u otca prespať každý nepáry týždeň od soboty do nedele s tým, že bude potrebné riešiť aj režim sviatkov a prázdnin. Keďže v danej veci sa rozhoduje len o úprave stretávania otca so synom na čas do rozvodu a aj to neodkladným opatrením, čo je dočasná úprava pomerov (aj vzhľadom k charakteru tohto inštitútu, aj vzhľadom k tomu, že konečná úprava bude rozhodnutá v konaní o rozvod manželstva, ktoré už prebieha a pojednávanie, v ktorom bolo odročené práve na zistenie, potrebné pre rozhodnutie o úprave styku, kde sa rodičia dohodli, že sa pokúsia zabezpečiť, aby maloletý u otca prespal raz za 2 týždne), cieľom takejto rýchlej úpravy pomerov má byť to, aby sa vzťah otca so synom nenarušil, aby prebiehal aj počas oddeleného spoluzitia jeho rodičov, pretože pretrhnutie väzieb otca so synom v takom útlom veku by mohlo spôsobiť zhoršenie vzťahu medzi otcom a synom, čo by sa neskôr ťažko naprávalo. Táto úprava však môže, avšak nemusí s konečnou platnosťou vyriešiť otázku styku otca so synom, pretože o neodkladnom opatrení súdy musia rozhodnúť v zákonom stanovených lehotách a bez vykonávania dokazovania. Za takejto situácie, keď za pomoci právnych zástupcov oboch rodičov prebieha medzi rodičmi komunikácia a snaha dohodnúť sa na optimálnej úprave styku otca so synom, čo by bolo v prospech maloletého dieťaťa, odvolací súd považoval za dostačujúcu úpravu styku otca s dieťaťom v takom rozsahu, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, ktorá na jednej strane zabezpečí kontakt otca so synom, rešpektuje aktuálne návrhy rodičov ohľadne úpravy styku, ale chráni aj záujmy maloletého dieťaťa, ktoré sú prvoradé. Práve preto odvolací súd doposiaľ neupravil styk otca s dieťaťom aj s prespávaním, pretože to, či je takáto úprava vhodná, bude známe až po tom, ako sa o to rodičia pokúsia, ako sa na tom dohodli na rozvodom pojednávaní, prípadne po doplnení dokazovania. Z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).